

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 474

van **TINE VAN DER VLOET**

datum: 14 maart 2023

---

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

VDAB - Tegemoetkoming voor arbeidsgereedschap, -kleding en/of aanpassing van de werkplek

Wie een gezondheidsprobleem of arbeidsbeperking heeft, kan een beroep doen op een tegemoetkoming voor arbeidsgereedschap, -kleding en/of aanpassingen van de werkplek.

VDAB betaalt kosten terug voor arbeidsgereedschap of -kleding die een persoon nodig heeft om zijn of haar werk uit te voeren. De persoon wordt eigenaar van dat materiaal, zodat hij het gedurende de verdere loopbaan kan gebruiken. Voorbeelden van hulpmiddelen zijn: een groot computerscherm, orthopedische veiligheidsschoenen, een op maat gemaakte bureaustoel, enzovoort.

Werkgevers kunnen daarnaast een premie krijgen als ze een aanpassing moeten doen aan de werkplek ten gevolge van een arbeidsbeperking of gezondheidsprobleem van een werknemer. Het gaat over alles in het bedrijf dat niet verplaatst kan worden zoals bijvoorbeeld een lichtsignaal op een machine met geluidssignalen, een traplift, aangepast sanitair, enzovoort.

Op 10 maart 2023 verscheen het volgende persbericht: "Amper kwart van personen met een handicap heeft werk." Dat blijkt uit cijfers van de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap (NHRPH). Volgens de organisatie ligt dat cijfer veel te laag en moet zowel de overheid als de bedrijfswereld meer inspanningen leveren. De raad vraagt meer mogelijkheden om 'redelijke aanpassingen' af te dwingen die toegankelijk werk mogelijk maken.

1. Hoeveel aanvragen van werknemers heeft VDAB ontvangen voor terugbetaling van kosten voor arbeidsgereedschap en -kleding? Hoeveel van die aanvragen werden goedgekeurd? Hoeveel werden geweigerd? Graag een overzicht per type arbeidsgereedschap en -kledij voor de jaren 2020, 2021 en 2022 met vermelding van de bedragen die per jaar werden uitbetaald.
2. Wat zijn de voornaamste redenen van weigering van de aanvragen voor arbeidsgereedschap en -kleding? Graag een overzicht voor 2020, 2021 en 2022.
3. Hoeveel aanvragen van werkgevers heeft VDAB ontvangen voor een aanpassing van de werkplek? Hoeveel van die aanvragen werden goedgekeurd? Hoeveel werden geweigerd? Graag een overzicht per type bedrijf voor de jaren 2020, 2021 en 2022 met de vermelding van de bedragen die per jaar werden uitbetaald.
4. Wat zijn de voornaamste redenen van de weigeringen van de aanvragen voor aanpassing van de werkplek? Graag een overzicht voor 2020, 2021 en 2022.

**Vlaams
Parlement**

5. Hoeveel personen combineren de aanpassingen van de werkplek of de tegemoetkoming voor aangepast gereedschap en -kledij met een Vlaamse ondersteuningspremie (VOP)? Graag een overzicht voor de jaren 2020, 2021 en 2022.
6. Volgens het persbericht van 10 maart 2023 ontbreekt er een effectief controle- en sanctiemechanisme, waardoor het recht op redelijke aanpassingen moeilijk af te dwingen is. De persoon in kwestie moet volgens de NHRPH naar de rechter stappen om het effectief af te dwingen.
Hoeveel personen met een handicap stapten hiervoor naar de rechter in 2020? Hoeveel waren dat er in 2021 en 2022?
7. Is de minister van mening dat er een controle- en sanctiemechanisme ontbreekt? Zal hij actie ondernemen om dit mechanisme in het leven te roepen?
8. Zal de minister acties ondernemen om meer personen met een handicap toe te leiden naar werk?

ANTWOORD

op vraag nr. 474 van 14 maart 2023

van **TINE VAN DER VLOET**

1. Arbeidsgereedschap en -kleding (AG)

Naast werknemers kunnen ook werkzoekenden die bezig zijn met werkplekieren, wijkwerken, een beroepsopleiding in een competentiecentrum van VDAB,... een aanvraag indienen. Onderstaande tabel geven alle aanvragen weer voor arbeidsgereedschap en -kleding. VDAB maakt geen onderverdeling in het type van aanvraag arbeidsgereedschap of arbeidskledij.

gegevens AG per jaar	2020	2021	2022
aantal aanvragen	575	548	536
aantal goedkeuringen	441	459	496
aantal weigeringen	67	98	74
bedragen die werden uitbetaald	€ 791.513	€ 824.726	€ 922.981

2. Onderstaande tabel biedt een overzicht van de redenen van weigering van de dossiers die vanaf 2020 tot en met 2022 bij VDAB als arbeidsgereedschap en -kledij werden geregistreerd. Een dossier kan geweigerd worden op basis van verschillende redenen. De redenen van weigering zijn gebaseerd op het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de professionele integratie van personen met een arbeidshandicap d.d. 18/7/2008 (zie vooral artikelen 5 t.e.m. 8/9). VDAB nam de beslissing steeds na een bezoek op de werkvloer en een gesprek met de werknemer en eventueel de werkgever.

Redenen weigering AG per jaar	2020	2021	2022
verkeerde aanvraag (bv. arbeidspostaanpassing i.p.v. arbeidsgereedschap)	X		X
geen of geweigerd recht op ondersteuning van een arbeidspostaanpassing en arbeidsgereedschap	X	X	X
het hulpmiddel valt onder de bevoegdheid van een andere dienst (de mutualiteit, het VAPH, Fedris, de verzekering,...)	X	X	X
de noodzaak, de werkzaamheid en de doelmatigheid van het hulpmiddel zijn niet aangetoond	X	X	X

de gebruiksfrequentie van het materiaal staat niet in verhouding tot het bedrag van de gevraagde ondersteuning		X	X
het hulpmiddel is niet rechtstreeks gerelateerd aan de uitoefening van de job, zelfstandige activiteit of begeleiding	X	X	X
de factuurdatum dateert van vóór de datum van de aanvraag	X	X	
courant gebruik in de beroepstak	X	X	X
redelijke aanpassing, valt onder de verantwoordelijkheid van de werkgever	X	X	X
niet rechtstreeks gerelateerd aan de uitoefening van de job	X		
aanvraag in het kader van arbeidszorg	X		
werknemer geeft aan dat hij afziet van de aanvraag (bv. door wijziging van werkgever en hulpmiddel niet meer nodig)	X	X	
momenteel niet (meer) tewerkgesteld	X	X	X
ergonomie valt onder de verantwoordelijkheid van de werkgever, is ter preventie	X	X	X
persoonlijke beschermingsmiddelen vallen onder de verantwoordelijkheid van de werkgever		X	X
vereiste documenten / bewijsstukken werden niet (tijdig) ingediend (ook niet na opvragen)	X	X	X
het hulpmiddel werd aangekocht vóór de datum van de aanvraag	X		X
het hulpmiddel of gereedschap is niet aangekocht binnen een jaar na de beslissing tot tenlasteneming van VDAB	X		
geen telewerkovereenkomst in functie van gebruik tijdens thuiswerk	X	X	X
problematiek niet uitbehandeld		X	
woonachtig in Wallonië			X
geen verplichting om veiligheidsschoenen te dragen op de werkplaats			X
hulpmiddel nog niet getest door late levering			X

3. Aanpassing van de werkplek

Aantal aanvragen per sector per jaar

Sector / jaar	2020	2021	2022
Onbepaald		1	7
Primaire sector	3	6	5
Recreatie, cultuur en sport	1		1
Openbaar bestuur	4	2	
Algemene overheidsdiensten		1	
Onderwijs	7	3	7
Gezondheidszorg	5	5	4
Maatschappelijke dienstverlening	3	4	6
Belangenvertegenwoordiging	3		
Vervaardiging van dranken, voeding en tabak	3		1
Vervaardiging van (elektrische) apparaten en werktuigen	1		
Vervaardiging van transportmiddelen	1		
Houtindustrie en vervaardiging van meubelen	1		2
Energie en water	1		2
Afval en recycling		2	
Bouw	7	13	9
Grafische nijverheid	1	1	
Chemische industrie			1
Vervaardiging van bouwmaterialen	3	1	
Metallurgie	2	1	
Vervaardiging van metaalproducten	3	3	1
Informaticatechnologie	2	2	5
Financiële diensten	2		
Consultancy en wetenschappelijke activiteiten	13	8	14
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling			1
Overige zakelijke dienstverlening	5	5	5

Overige diensten aan personen		2	2
Garagewezen	1		1
Groothandel en handelsbemiddeling	3	6	1
Kleinhandel	9	4	3
Transport	3	6	2
Logistiek	1		2
Post			1
Horeca en toerisme	2	2	
Totaal	90	78	83

Aantal weigeringen per sector per jaar

Sector / jaar	2020	2021	2022
Primaire sector			1
Recreatie, cultuur en sport	1		
Openbaar bestuur	1	2	
Onderwijs	5		2
Gezondheidszorg	1		2
Maatschappelijke dienstverlening	1	2	2
Belangenvertegenwoordiging	1		1
Vervaardiging van dranken, voeding en tabak	1		
Houtindustrie en vervaardiging van meubelen		1	
Energie en water	1		1
Afval en recyclage		1	
Bouw		1	2
Vervaardiging van bouwmaterialen	1		
Metallurgie		2	
Vervaardiging van metaalproducten	1		1
Informaticatechnologie	1	1	
Consultancy en wetenschappelijke activiteiten	1	3	3

Overige zakelijke dienstverlening	1	3	1
Overige diensten aan personen		1	
Garagewezen	1		
Groothandel en handelsbemiddeling		1	
Kleinhandel			1
Transport	2	2	1
Horeca en toerisme		1	
Totaal	20	21	18

Aantal goedkeuringen per sector per jaar

Sector / jaar	2020	2021	2022
Primaire sector	4	3	6
Recreatie, cultuur en sport			1
Openbaar bestuur	1	2	
Algemene overheidsdiensten		1	
Onderwijs	4	3	5
Gezondheidszorg	3	5	3
Maatschappelijke dienstverlening	1	2	4
Belangenvertegenwoordiging	1		
Vervaardiging van dranken, voeding en tabak	1	3	
Vervaardiging van (elektrische) apparaten en werktuigen	1		
Vervaardiging van transportmiddelen	1		
Houtindustrie en vervaardiging van meubelen			2
Energie en water			1
Afval en recyclage	1	1	
Bouw	9	9	8
Grafische nijverheid		2	
Vervaardiging van bouwmaterialen	2	1	
Metallurgie			1

Vervaardiging van metaalproducten	2	2	1
Informaticatechnologie		2	5
Financiële diensten	2		
Consultancy en wetenschappelijke activiteiten	10	7	10
Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling			1
Overige zakelijke dienstverlening	4	2	4
Overige diensten aan personen		1	2
Garagewezen			1
Groothandel en handelsbemiddeling	3	5	3
Kleinhandel	8	5	3
Transport	2	4	2
Logistiek	1		2
Post			1
Horeca en toerisme		3	
Totaal	61	63	66

Uitbetaalde bedragen per jaar

	2020	2021	2022
bedragen die werden uitbetaald	€ 221.379	€ 180.693	€ 173.513

4. Onderstaande tabel biedt een overzicht van de redenen van weigering van de dossiers die vanaf 2020 tot en met 2022 bij VDAB als arbeidspostaanpassing (APA) werden geregistreerd. Meerdere dossiers werden geweigerd op basis van verschillende redenen. De redenen van weigering zijn gebaseerd op het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de professionele integratie van personen met een arbeidshandicap d.d. 18/7/2008 (zie vooral artikelen 1, 5°, 5, 7, 2° of 3°, 10 en 16, §1).

VDAB nam de beslissing steeds na een bezoek op de werkvloer en een gesprek met de werknemer en eventueel de werkgever.

Redenen weigering APA per jaar	2020	2021	2022
ergonomie valt onder de verantwoordelijkheid van de werkgever, is ter preventie (bv. een tillift)	X	X	
redelijke aanpassing, valt onder de verantwoordelijkheid van de werkgever	X	X	X

de gebruiksfrequentie van het materiaal staat niet in verhouding tot het bedrag van de gevraagde ondersteuning	X		X
vereiste documenten / bewijsstukken werden niet ingediend (ook niet na opvragen) (bv. attest CARA bij aanvraag automatische versnelling van wagen)	X	X	X
de arbeidspost is aangepast voor de datum van aanvraag tot tegemoetkoming door de VDAB	X		
de noodzaak, de werkzaamheid en de doelmatigheid van het hulpmiddel zijn niet aangetoond	X		X
de exploitatiezetel waar de werknemer werkt ligt niet in het Vlaams gewest	X	X	
de werknemer gaf aan af te zien van de aanvraag aangezien hij of zij het bedrijf verlaat	X		
courant gebruik in de beroepstak	X	X	X
geen of geweigerd recht op ondersteuning van een arbeidspostaanpassing en arbeidsgereedschap		X	
geen arbeidspostaanpassing aangezien niet rechtstreeks gerelateerd aan de job, zelfstandige activiteit of begeleiding		X	
verkeerde aanvraag (arbeidspostaanpassing i.p.v. arbeidsgereedschap)		X	X
tewerkstelling gestopt tussen aanvraag en goedkeuring		X	
geen telewerkovereenkomst in functie van gebruik tijdens thuiswerk		X	X
valt onder de bevoegdheid van een andere dienst (bv. de mutualiteit, het VAPH, Fedris,...)		X	X
VDAB komt NIET tussen in de toegankelijkheid van plaatsen die publiek toegankelijk (moeten) zijn			X
doelgroepwerknemer collectief maatwerk		X	X
de facturen werden niet ingediend binnen zes maanden na de aankoop/aanpassing.			X
de factuurdatum dateert van vóór de datum van de aanvraag			X
de aanpassingen werden reeds uitgevoerd vóór de datum van de aanvraag			X

5. VDAB houdt de combinatie van aanpassingen van de werkplek of de tegemoetkoming voor aangepast arbeidsgereedschap en -kledij met een Vlaamse ondersteuningspremie (VOP) niet systematisch bij.
6. VDAB heeft geen zicht op het aantal personen met een handicap die naar de rechter stappen om het recht op redelijke aanpassingen af te dwingen.
7. Het recht op redelijke aanpassingen respecteren is cruciaal om de tewerkstelling van personen met een handicap te bevorderen. De Anti-Discriminatiewet voorziet daartoe in de plicht tot redelijke aanpassingen om de toegang en behoud van werk te waarborgen. Elke persoon met een handicap moet de noodzakelijke redelijke aanpassingen krijgen om zijn of haar functie uit te kunnen oefenen. Ik ben de mening toegedaan dat werkgevers effectief gecontroleerd en gesanctioneerd moeten kunnen worden indien ze weigeren om redelijke aanpassingen te doen indien een werknemer dat vraagt. De antidiscriminatiewetgeving is evenwel federale materie evenals de controle van het wettelijke minimum om minimaal eenmaal per jaar re-integratie/redelijke aanpassingen te bespreken binnen het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk, e.d. Discriminatie kan kosteloos gemeld worden bij Unia die eerstelijnsbijstand of bemiddeling bieden.
8. Vanuit het beleidsdomein werk en sociale economie hanteren we bij elke nieuwe maatregel een inclusieve benadering voor personen met een handicap. Met deze maatregelen willen we actief bijdragen aan een inclusieve arbeidsmarkt. Naast de bijzondere tewerkstellingsondersteunende maatregelen die ervoor moeten zorgen dat men aan het werk kan gaan of blijven, is er de komst van individueel maatwerk. Dit draagt daar zeker aan bij omdat het kansen biedt aan mensen met een arbeidsbeperking om op een gelijkwaardige manier deel uit te maken van de arbeidsmarkt. Daarnaast zet VDAB in op het sensibiliseren van werkgevers inzake aanpassingen aan de werkvloer en moedigen zij werkgevers aan om hun vacatures toegankelijk te maken voor iedereen.